

*Відділ обслуговування навчальною літературою
підготував виставку-презентацію до Дня
народження українського поета, художника
Параса Шевченка*

Тарас Григорович Шевченко народився у 1814 році в селі Моринці Черкаської області, в сім'ї кріпосного селянина Григорія Івановича Шевченка. У Тараса було 2 брати і 4 сестри. Інтерес до малювання і поезії у Тараса Шевченка проявився з самого дитинства. У 8-річному віці хлопчик поступає на службу до місцевого вчителя-дяка Павла Рубана, де і навчається грамоті. Юний талант рано став сиротою — мати померла, коли йому було 9 років, батько — у 12 років. Дитинство Шевченка провів у селах Моринці та Кирилівка, які належали його поміщику, генерал-лейтенанту Василю Васильовичу Енгельгардту. На 16 році його життя він потрапляє в число прислуги поміщика Енгельгардта, спочатку в ролі кухарчука, потім козачка. Помітивши у Тараса пристрасть до живопису, поміщик вирішує зробити його придворним художником. Він віддає свого кріпака в навчання викладачеві Віленського університету — портретисту Яну Рустему. У Вільні юний Тарас пробув 1,5 року.

На початку 1831 року поміщик переїжджає в Санкт-Петербург, де триває навчання Тараса Шевченка вже у «мальовничих справ цехового майстра» В. Ширяєва. У Ширяєва Тарас міг змальовувати статуй в Літньому саду і відвідувати Ермітаж. Одного разу Шевченко, копіюючи на полотні чергову скульптуру, знайомиться зі своїм земляком Іваном Сошенком, який у свою чергу представив його Карлу Брюллову та Василю Жуковському. Визнання обдарованості кріпосного Тараса Шевченка з боку видатних діячів культури відіграли вирішальну роль у справі викупу його з неволі.

У 1838 році 22 квітня Жуковський і Брюллов викуповують у Енгельгардта Тараса Шевченка з кріпацтва за 2500 рублів, і в 24 роки він отримує свободу. Гроші на звільнення Тараса Григоровича були отримані від продажу на аукціоні портрета Жуковського, написаного Брюлловим. Тарас Шевченко залишився безмежно вдячний їм за звільнення.

У 1838 році відразу після викупу з кріпацтва Шевченко вступає до Академії мистецтв, де вивчає живопис, малюнок і творчість російських і українських письменників. Після закінчення в 1844 році Академії мистецтв письменник повертається в Україну, в Києві працює художником у Київській тимчасовій комісії з питань розгляду старих актів. У цей же період Тарас Григорович знайомиться з Костомаровим, формуються його політичні погляди. Він вступає в Кирило-Мефодіївське товариство. За епіграму на імператрицю і революційний настрій віршів збірки «Три літа» в березні 1847 року поета заарештовують і відправляють на заслання до Орської фортеці, де він повинен служити солдатом. Крім того, Тарасу Шевченку було заборонено писати і малювати, що для нього було досить гнітюче. Завдяки клопотанням віце-президента Академії мистецтв графа В. П. Толстого та його дружини, в 1857 році Тарас Шевченко повертається із заслання. Поет живе в Москві і Петербурзі. У 1859 році приїжджає в Україну, але перебуває під наглядом поліції, постійне проживання в Україну йому заборонене.

Заслання підірвало здоров'я Шевченка. На початку 1861 році він тяжко захворів і 10 березня помер. Похований був на Смоленському кладовищі. Через два місяці, виконуючи заповіт поета, друзі перевезли його прах на Україну і поховали на Чернечій (тепер Тарасова) горі біля Канева.

Незважаючи на короткий життєвий шлях, Тарас Шевченко залишив великий відбиток у літературі і художньому мистецтві. Шевченко писав, в основному, в жанрі поеми («Гайдамаки», «Сон», «Катерина» та ін.), балади («Причинна»), повісті («Княгиня», «Музикант»). Загальновідомі збірки його віршів — «Кобзар» (рання творчість), «Три літа», «У казематі» (написані в ув'язненні). Тарас Шевченко — автор більше 1000 художніх робіт, в основному, це пейзажі, портрети, жанрові малюнки. Він досконало володів технікою написання картин олівцем, пером, аквареллю та олією. Шевченку було присвоєно ступінь академіка з гравірування. Випущений альбом картин Тараса Григоровича Шевченка «Живописна Україна».

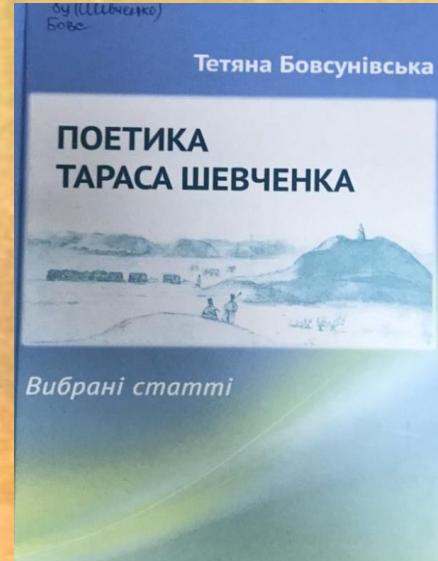
Антонович Д.В. Шевченко-маляр / Д.В. Антонович ; вступ. слово С.А. Гальченка. – Київ : Україна, 2004. – 272 с. – ISBN 966-524-145-1

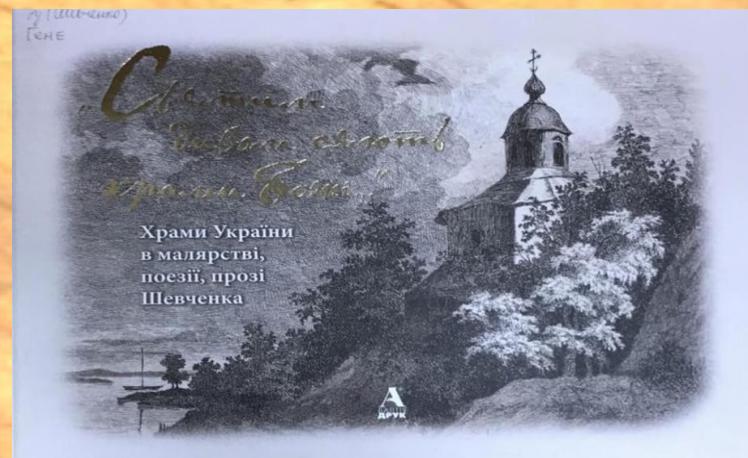
Біленко В. "Я тілько хаточку в тім раї..." : важкий шлях Тараса Шевченка до мрії, яка не збулася / Володимир Біленко. – Київ : [б. в.], 2015. – 175, [1] с. : схеми, іл. – ISBN 978-966-2726-24-4

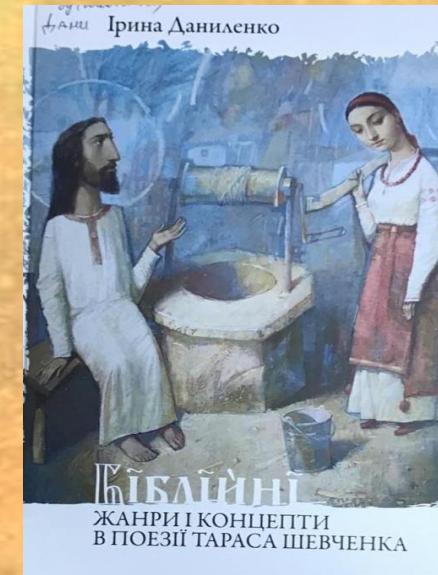
Бовсунівська Т. Поетика Тараса Шевченка : вибрані статті / Тетяна Бовсунівська. – Київ : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2017. – 223, [1] с. : іл., табл. – Бібліогр. в підрядк. прим. – ISBN 978-966-489-368-5

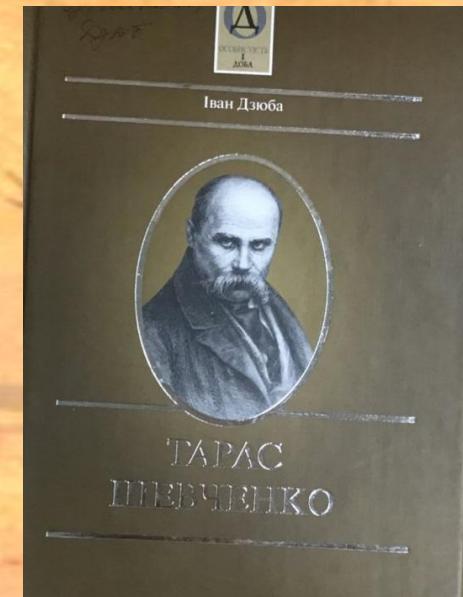
Генералюк Л.С. "Святим дивом сяють храми Божі...". Храми України в малярстві, поезії, прозі Шевченка / Леся Генералюк ; [вступ. сл. Мирослава Поповича ; Пн-т л-ри ім. Т.Г. Шевченка Нац. акад. наук України, Ін-т філософії ім. Г.С. Сковороди Нац. акад. наук України, Нац. музей Тараса Шевченка]. – Київ : Балтія-Друк, 2013. – 167, [1] с. : фотоіл. – На авантитулі: Тарас Шевченко. 1814-2012. – Бібліогр.: с. 111-112. – ISBN 978-611-516-000-6

Даниленко І.І. Біблійні жанри і концепти в поезії Тараса Шевченка / Ірина Даниленко. – Київ : Києво-Могилянська академія, 2017. – 140, [2] с. : іл. – Бібліогр.: с. 135-138 та в тексті. – ISBN 978-966-518-717-2

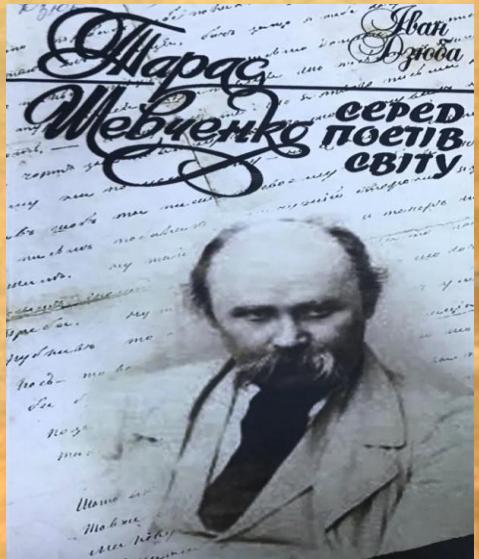

Дзюба І.М. Тарас Шевченко / І.М. Дзюба. – Київ : Альтернативи, 2005. – 704с. – (Особистість і доба). – ISBN 966-677-002-4

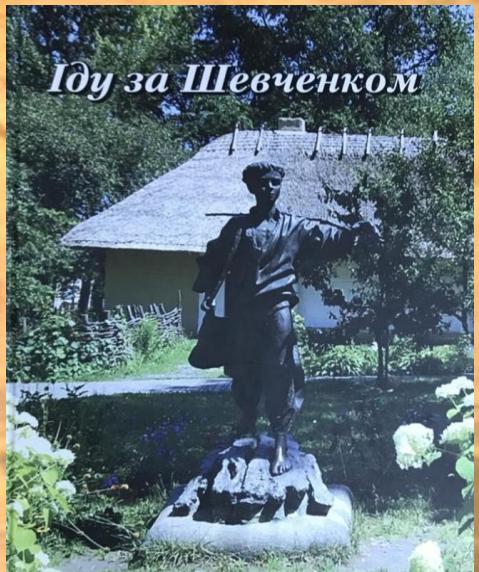

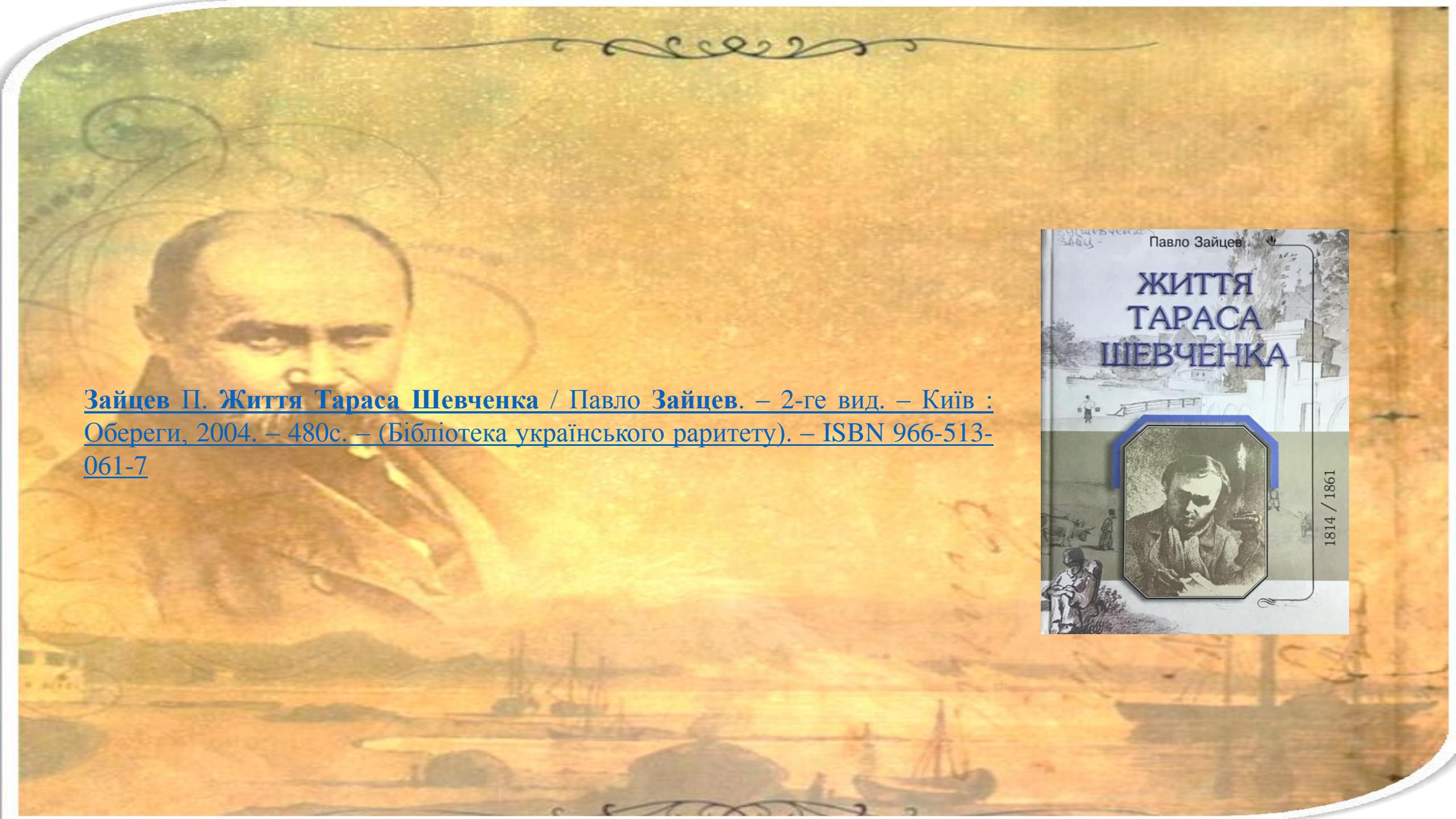
Дзюба І.М. Тарас Шевченко серед поетів світу / Іван Дзюба ; [худож.: П. Кріоценко]. – Київ : Либідь, 2016. – 423, [1] с. : іл. – Розгорнутий тит. прк. – Бібліогр. в підрядк. прим. – ISBN 978-966-06-0733-0

Продовжуючи розмову культурологів, філософів, письменників про поезію Тараса Шевченка у порівнянні з творчістю інших великих поетів, знаходячи впливи і взаємопливи, автор розширює коло порівнюваних явищ, відмовляючись від однобічностей «впливології»,

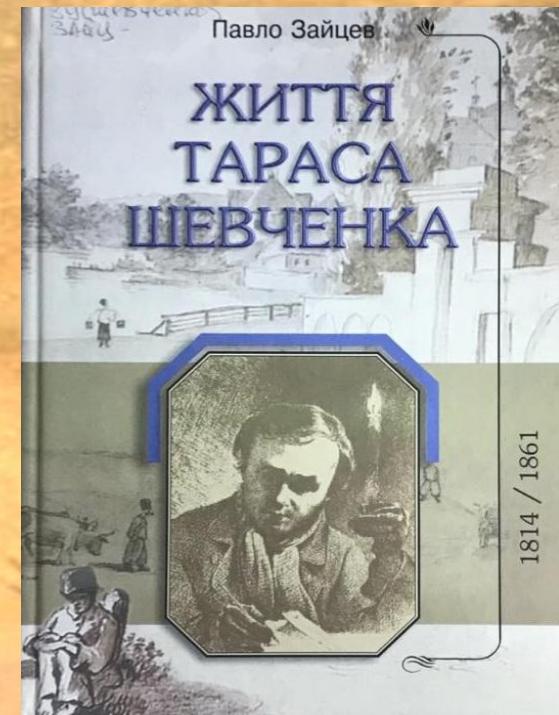

Жадько В.О. Іду за Шевченком : від Києва до Канева / Віктор Жадько. – Київ : Експрес-Поліграф, 2010. – 125, [2] с. : іл., фот. – Авт. на обкл. не зазнач. – Бібліогр. в підрядк. прим. – ISBN 978-966-97118-0-9

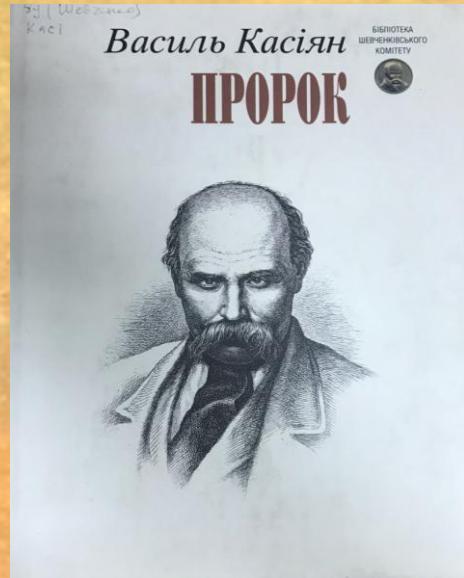

Зайцев П. Життя Тараса Шевченка / Павло Зайцев. – 2-ге вид. – Київ :
Обереги, 2004. – 480с. – (Бібліотека українського раритету). – ISBN 966-513-
061-7

Касіян В. Пророк : Літературно-мистецьке видання / Василь Касіян; (Іл. В.І. Касіяна; Літ.-мист. есе Я.П. Гояна; Ред., підгот. іл. О.Б. Гоян). – Київ : Веселка, 2006. – 430с. : іл. – (Бібліотека Шевченківського комітету). – ISBN 966-01-0320-4(серія); 966-01-0395-6

Кушерець В.І. Завжди сучасний Тарас Шевченко в просторі та часі : до 200-річчя від дня народж. Тараса Шевченка / Василь Кушерець. – Київ : Знання України, 2015. – 363, [1] с. : іл. – Бібліogr.: с. 361-362. – ISBN 978-966-316-353-6

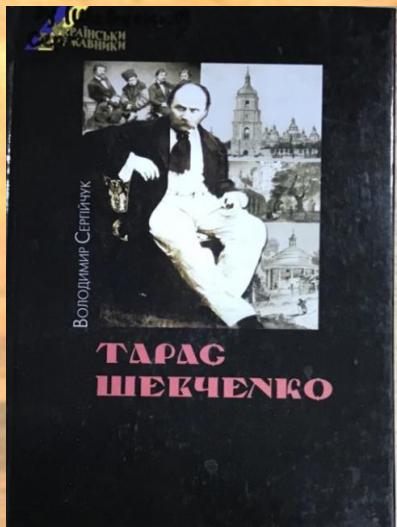
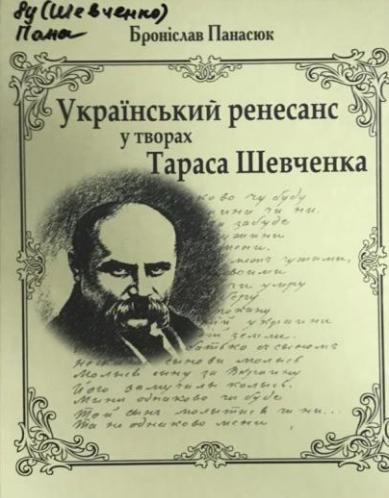

Панасюк Б.Я. Український ренесанс у творах Тараса Шевченка : [наукове дослідження]
/ Броніслав Панасюк. – 2-ге вид., доопрац. і допов. – Київ : Просвіта, 2010. – 303, [1] с. –
ISBN 978-966-2133-53-0

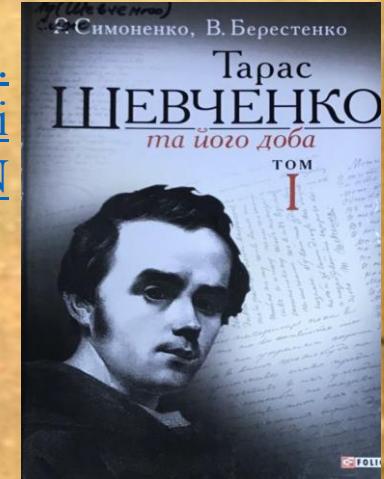
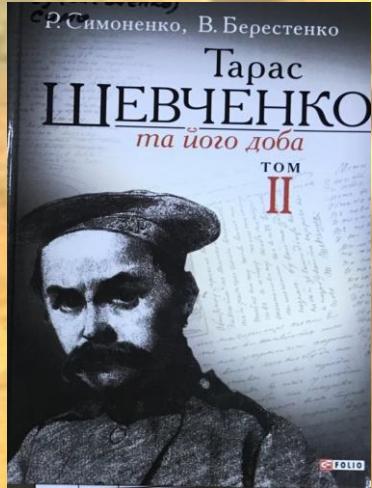
Росовецький С.К. Тарас Шевченко і фольклор : монографія / Станіслав Розовецький ;
М-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – 2-ге вид., випр. і
допов. – Київ : Київський університет, 2014. – 415, [1] с. : табл. – Бібліогр.: с. 381-412. –
ISBN 978-966-439-752-7

Сергійчук В.І. Українські державники: Тарас Шевченко / Володимир Сергійчук. –
Вишгород : Сергійчук М.І., 2014. – 311, [1] с. : іл. – Ювіл. вид. до 180-річчя Київ. нац. ун-ту
ім. Тараса Шевченка. - Загол. обкл. і корінця: Тарас Шевченко. – ISBN 978-966-2911-62-6

Симоненко Р.Г. Тарас Шевченко та його доба : докум.-хрестомат. висвітлення життя й діяльн. видат. сина України та найближ. у часі спадкоємців і продовжуваців його справи І.Я. Франка, Лесі Українки, М.П. Драгоманова : у 3 т. / Р.Г. Симоненко, В.А. Берестенко. – Харків : Фоліо. – ISBN 978-966-03-6578-0

Т. 1. – 2013. – 494, [1] с., [16] арк. кольор. іл. – Текст укр. та рос. – Бібліогр. в підрядк. прим.

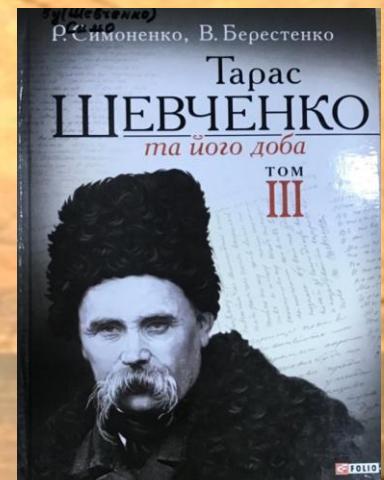

Симоненко Р.Г. Тарас Шевченко та його доба : докум.-хрестомат. висвітлення життя й діяльн. видат. сина України та найближ. у часі спадкоємців і продовжуваців його справи І.Я. Франка, Лесі Українки, М.П. Драгоманова : у 3 т. / Р.Г. Симоненко, В.А. Берестенко. – Харків : Фоліо. – ISBN 978-966-03-6579-7

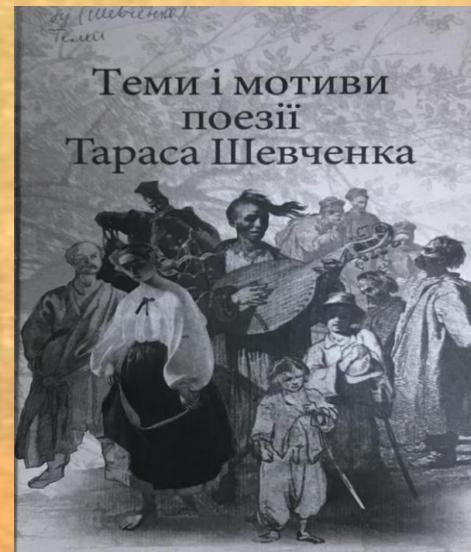
Т. 2. – 2013. – 494, [2] с., [18] арк. кольор. іл. : кольор. іл. – Текст укр. та рос.

Симоненко Р.Г. Тарас Шевченко та його доба : докум.-хрестомат. висвітлення життя й діяльн. видат. сина України та найближ. у часі спадкоємців і продовжуваців його справи І.Я. Франка, Лесі Українки, М.П. Драгоманова : у 3 т. / Р.Г. Симоненко, В.А. Берестенко. – Харків : Фоліо. – ISBN 978-966-03-6580-3

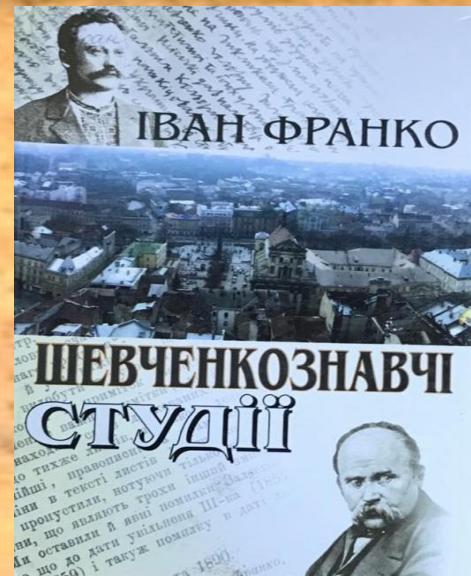
Т. 3. – 2013. – 526, [2] с., [18] арк. кольор. іл. : кольор. іл. – Текст укр. та рос. – Бібліогр. в підрядк. прим

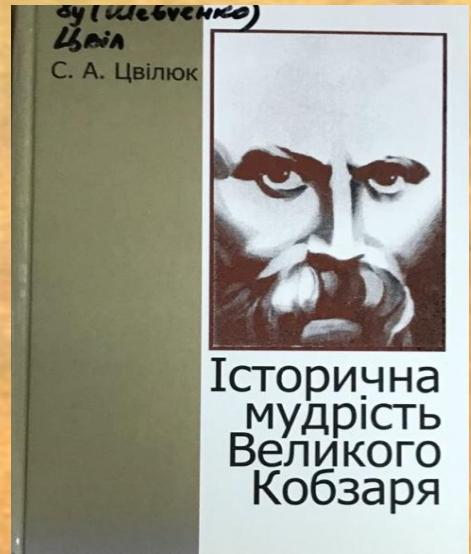
Теми і мотиви поезії Тараса Шевченка / НАНУ, Інститут літератури ім. Т.Г. Шевченка; [Барабаш Ю. та ін.] ; [упоряд., наук. ред. Н. Чамати]. – Київ : Наукова думка, 2008. – 376с. – ISBN 978-966-00-0756-7

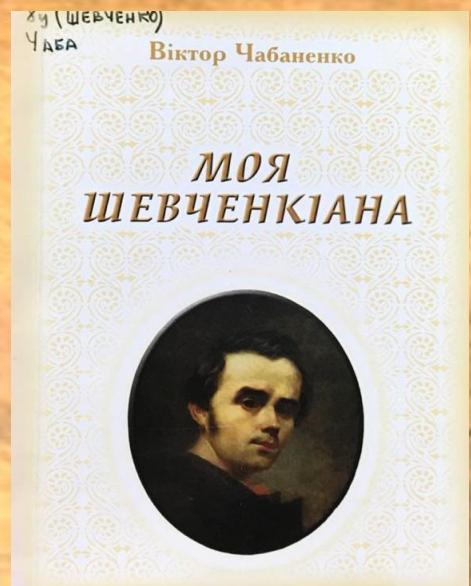
Франко І. Шевченкознавчі студії / Іван Франко ; упоряд. Михайло Гнатюк. – Львів : Світ, 2005. – 471 с. – ISBN 966-603-392-5

Цвілюк С.А. Історична мудрість Великого Кобзаря : історизм і соціально-політичний вимір епічних творів Тараса Шевченка / С.А. Цвілюк. – Одеса : Маяк, 2008. – 312 с. – ISBN 978-966-587-164-4

Чабаненко В.А. Моя шевченкіана / Віктор Чабаненко; М-во освіти і науки України Запорізький нац.ун-т, Каф-ра загального і слов'янського мовознавства, Наукова лабораторія українознавчих студій. – Запоріжжя : "Стат і К", 2006. – 171с.

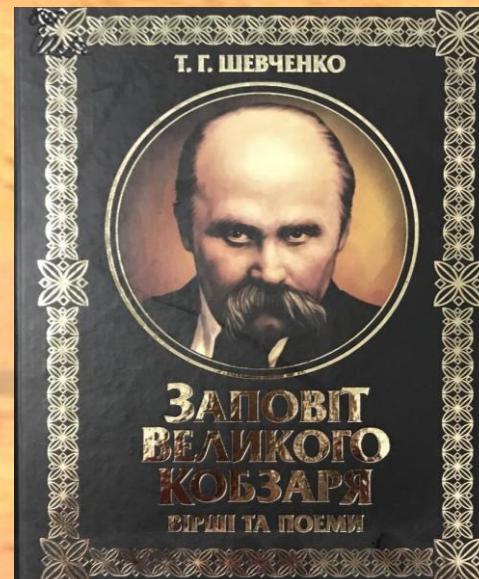
Шевченко Т. Вірші. Поеми / Тарас Шевченко. – Харків : Фоліо, 2005. – 350с. – (Українська класика). – ISBN 966-03-2981-4

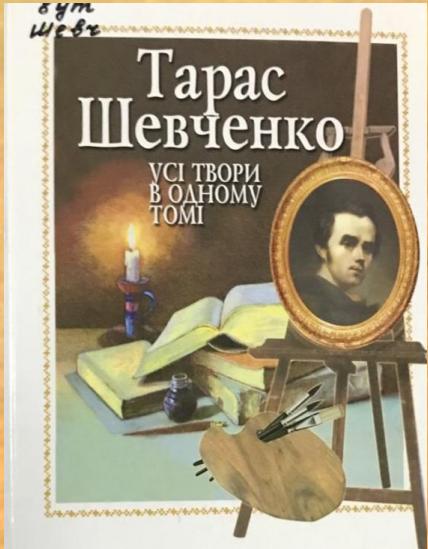
Тарас Шевченко
ВІРШІ
ПОЕМИ

FOLIO

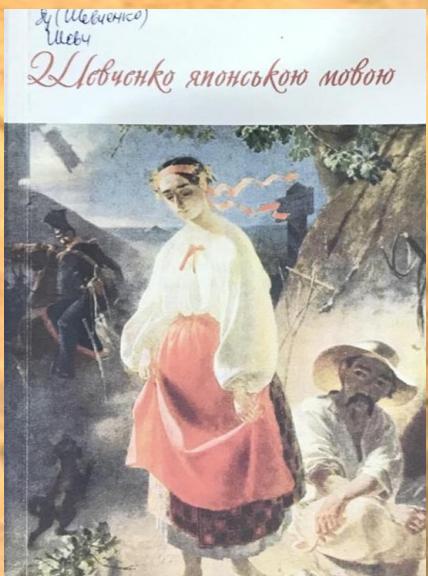
Шевченко Т.Г. Заповіт Великого Кобзаря : [вірші та поеми] / Т.Г. Шевченко ; [ред.-уклад. О.В. Зав"язкін ; ред. Ю.Є. Єфременкова]. – Донецьк : БАО, 2011. – 414, [2] с., [16] с. іл. : іл. – ISBN 978-966-481-539-7

Шевченко Т.Г. Усі твори в одному томі : [повне зібрання творів в одному томі]
/ Тарас Шевченко. – Київ; Ірпінь : Перун, 2007. – 824с. : іл. – Шифр. дубл. 8ут
Шевч.(доп. карт.жур.). – (Поетична полічка "Перуна"; Літературні класики України). –
ISBN 966-569-218-6

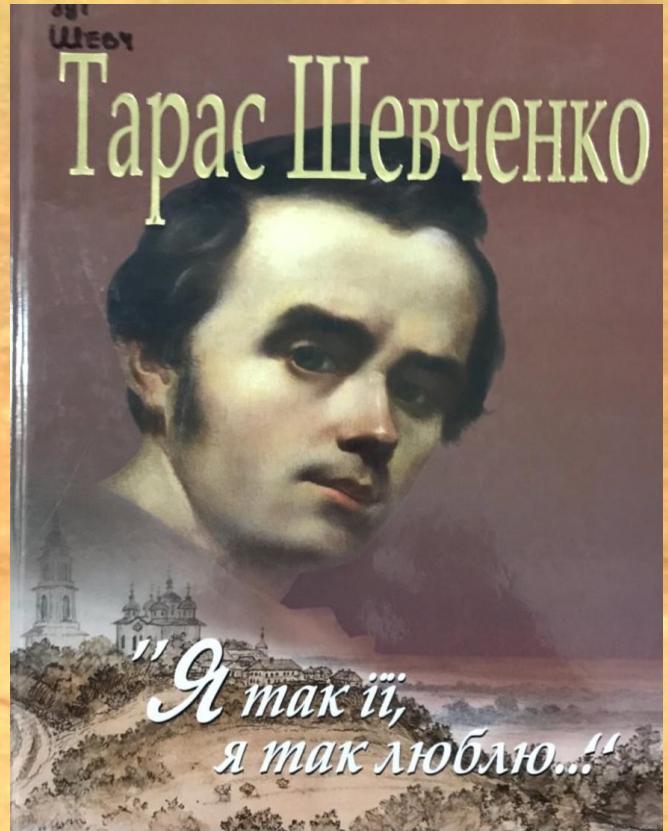
Шевченко японською мовою : матеріали до курсу "Теорія та практика художнього перекладу" / М-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка ; [упоряд.: І.П. Бондаренко, Х. Катаока, А.В. Мазурок та ін.] ; пер. яп. **Мураі Такаюкі, Окамото Такао.** – Київ : Київський університет, 2017. – 276, [1] с. – Твори парал. укр., яп. – Бібліогр.: с. 34-35 в тексті передм.: с. 3-33. – ISBN 978-966-439-949-1

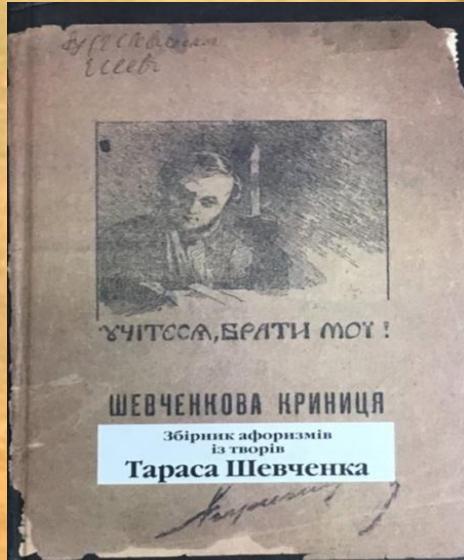
Шевченко Т.Г. "Я так її, я так люблю..." = "Я так, я так ее люблю..." : вибр. вірші та поеми / Тарас Шевченко ; [упорядкув., вступ. ст. Миколи Жулинського ; прим. Сергія Гальченка]. – Київ : Либідь, 2012. – 702, [2] с. : іл. – 200-річчю від дня народження Тараса Шевченка присвячується. - Текст укр., рос. - Парал. тит. арк. рос. – ISBN 978-966-06-0626-5

Свою Україну любіть,
Любіть її... Во время люте,
В остатнюю тяжкую минуту
За неї Господа моліть.

Т. Шевченко

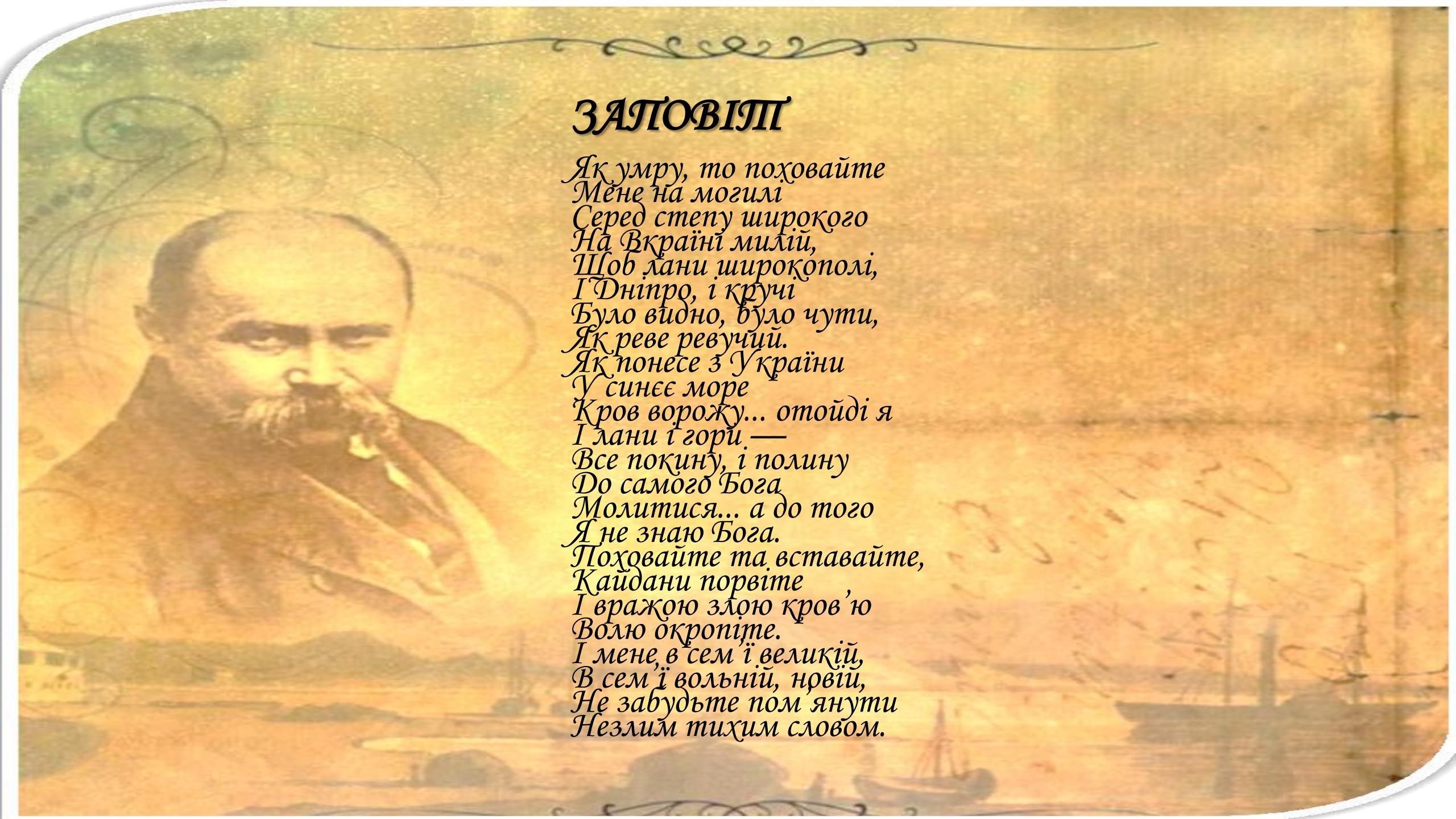

Шевченкова Криниця : збірник афоризмів із творів Тараса Шевченка. Думка про бога, людей і Україну / [упоряд.: В. Дорошенко, Т.В. Майданович ; вступ. сл. Л.І. Андрієвського]. – 2-ге вид., доопрац. – Київ : Криниця, 2003. – 288 с. – (Скарби Тарасові Гори). – ISBN 966-7575-35-7

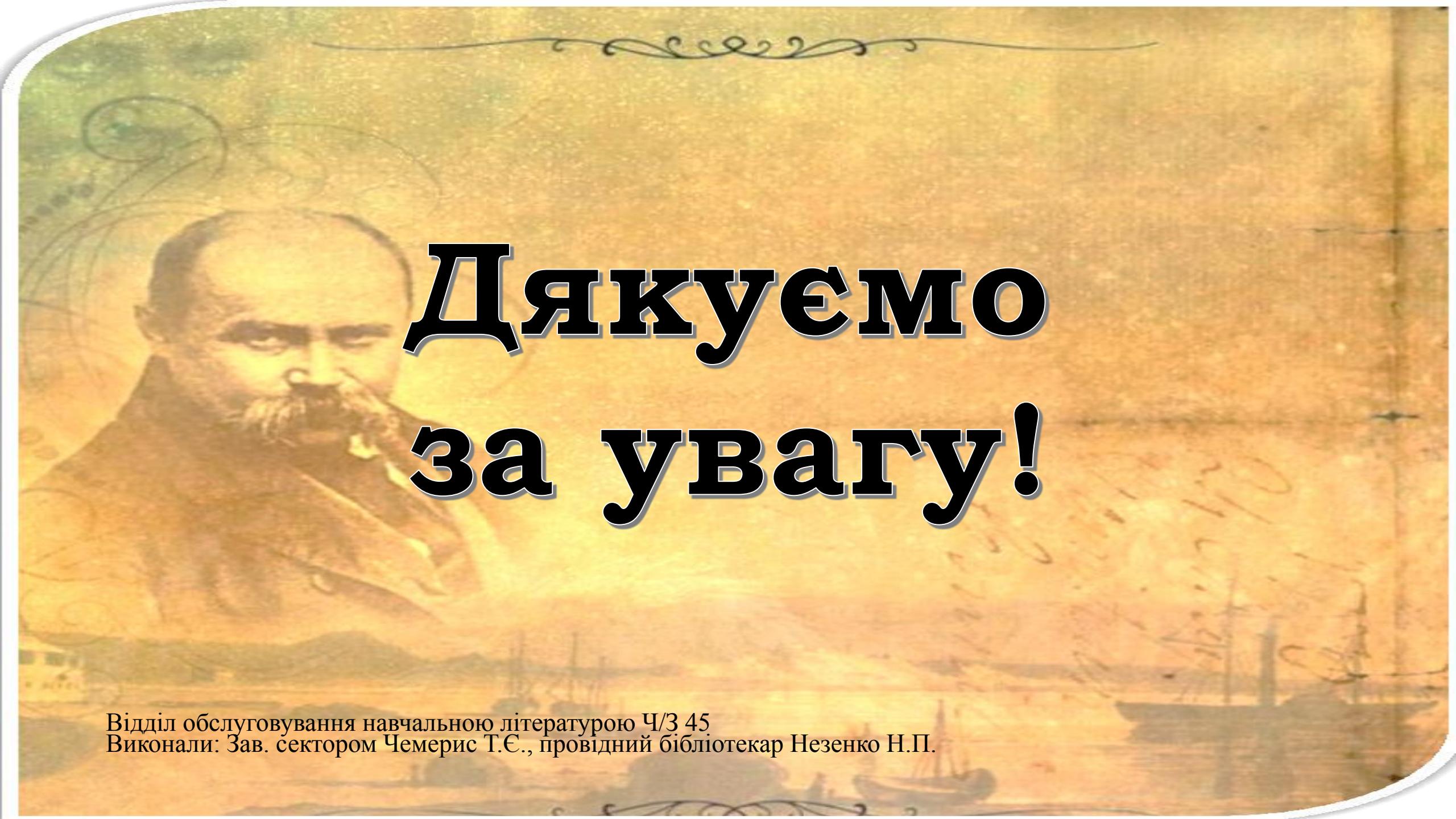
Шляхами Великого Кобзаря : атлас / [авт. текстів: Білоконь О.В. та ін. ; упоряд.: Л.М. Веклич, Н.О. Крижова ; відп. ред. Н.О. Крижова]. – Київ : Картографія, 2013. – 87, [1] с. : іл. – До 200-річчя з дня народження Т.Г. Шевченка. – Бібліогр.: с. 87. – ISBN 978-617-670-367-9

A portrait of Taras Shevchenko, a famous Ukrainian poet and artist, is positioned on the left side of the page. He is shown from the chest up, wearing a dark coat over a white shirt. His hair is short and he has a beard. The background is a textured, light-colored surface.

ЗАПОВІТ

Як умру, то поховайте
Мене на могилі
Серед степу широкого
На Україні милій,
Щоб лани широкополі,
І Дніпро, і кручи
Було видно, було чути,
Як реве ревучий.
Як понесе з України
У синєє море
Кров ворожу... отойді я
І лани і гори.—
Все покину, і полину
До самого Бога
Молитися... а до того
Я не знаю Бога.
Поховайте та вставайте,
Кайдани порвіте
І вражою злую кров'ю
Волю окропіте.
І мене, в сем і великій,
В сем і вольній, нювій,
Не забудьте пом янути
Незлім тихим словом.

**Дякуємо
за увагу!**

Відділ обслуговування навчальною літературою Ч/З 45
Виконали: Зав. сектором Чемерис Т.Є., провідний бібліотекар Незенко Н.П.